

**VIERING VAN DE
TWINTIGSTE ZONDAG D.H.J.**

*Het is me duidelijk geworden
dat een ethiek die alleen
met onze relatie tot andere mensen bezig is,
tekortschiet en daarom ook
geen volledige energie ontwikkelen kan.
(Albert Schweitzer)*

INTREDE.

Lied. Het leven voert ons (3c)
t.: Sytze de Vries
m.: Willem Vogel

WELKOM.

*Geen stem bus meer
 in Haagse kerken.*

*Grote onrust rond
 parochiefusie en kerksluiting.*

*Religie zo goed als absent
 in de verkiezingspropaganda.*

*Lekken in het Vaticaan;
 met zes jaar cel gedreigd.*

*'Religie is iets voor
 achter de voordeur.'*

*Wat is ons wereldje
 in godsnaam aan het doen ?*

*Welkom u allen hier
 omwille van elkaar
 in Gods naam samen.*

+

Lied. Het leven voert ons (2c)

SCHULD BEKENNEN.

V. Waak over je gevoelens . . .
 't worden je gedachten.

Waak over je gedachten . . .
 't worden je woorden.

Waak over je woorden . . .
 't worden je daden.

Waak over je daden . . .
 't wordt gewoonte.

Waak over je gewoonten . . .
 't wordt je geweten.

Waak over je geweten . . .
 het is je hele wezen.

A.: VERGEVEN WIJ ELKAAR EN
 GOD EN GOED ONS ALLEN.

BEZINNING.

Woord en lied

A.: Gij hart, Gij bron van leven
 ontferm U over ons.
 Gij adem, ziel in mensen
 ontferm U over ons.

*In je beroep
 roeping zien.*

A.: Gij hart, Gij bron van leven
 ontferm U over ons.
 Gij adem, ziel in mensen
 ontferm U over ons.

*In je talenten
godsgaven zien.*

**A.: Gij hart, Gij bron van leven
ontferm U over ons.
Gij adem, ziel in mensen
ontferm U over ons.**

*In je werk
dienstverlening zien.*

**A.: Gij hart, Gij bron van leven
ontferm U over ons.
Gij adem, ziel in mensen
ontferm U over ons.**

GEBED

*Als wij toch eens beseften
dat allen, wie ook waar ook,
U ter harte gaan -*

*dat Gij ongezien
de ziel van alle leven,
van al ons werk bent -*

*wat zouden we dan
deemoedig in het leven staan;
oprecht met onze
medemensen zijn begaan
en eerbiedig met
uw schepping omgaan -*

*wat zouden we dan
in diepe vrede met onszelf
de weg naar U op gaan.*

A.: Amen.

Lied.

*t.: M. Zagers
m.: W. Vogel*

**A.: Zijt Gij mij God een herder
als de morgen mij in leven roept
als de avond mij de nacht inleidt
zijt Gij mij God een herder ?**

K.: *Loop ik langs groene velden
hoor ik het zachte water
komt mijn hart tot rust:
hier ben ik thuis.
Deze dagen leef ik als gegeven
door wie zo Groot zo Goed ?*

**A.: Zijt Gij mij God een herder
als de morgen mij in leven roept
als de avond mij de nacht inleidt
zijt Gij mij God een herder ?**

EERSTE LEZING

Efese
5,15-20

Broeders en zusters, weet wat je doet. Gedraag je als verstandige mensen en niet als leeghoofden. Benut de goede gelegenheid, want de tijden zijn slecht. Wees dus verstandig en probeer te begrijpen wat God wil. Bedwelm je niet met wijn, want dat leidt tot losbandigheid. Laat je bezielen door de Geest. Spreek en zing elkaar toe in psalmen en hymnen ingegeven door de Geest. Zing en speel voor de Heer van ganser harte en ben God steeds dankbaar voor alles; in Jezus' naam.

**A.: Zijt Gij mij God een herder
als de morgen mij in leven roept
als de avond mij de nacht inleidt
zijt Gij mij God een herder ?**

HET EVANGELIE

Johannes 6,51-58

'Ik ben het levend brood dat uit de hemel is neerge-daald', zei Jezus 'wie van dit brood eten leven in eeu-wigheid. Het brood dat ik geef is mijn vlees ten bate van het leven van de wereld.' De joden raakten daar-over met elkaar aan 't bekvechten en zeiden: 'Zijn vlees te eten geven . . . Toe nou!' Daarop sprak Jezus: 'Voorwaar, ik zeg je, wie mij niet eet en drinkt, leeft niet. Wie mij eten en drinken hebben eeuwig leven en zij zullen opstaan op de laatste dag. Want ik ben het ware voedsel en de echte drank. Wie mij eten en drin-ken blijven in mij en ik in hen. Ik ben door de Vader die leeft gezonden en ik leef door Hem; zo zullen zij die mij eten, leven door mij. Wie dit brood eten, leven in eeuwigheid.'

**A.: Zijt Gij mij God een herder
als de morgen mij in leven roept
als de avond mij de nacht inleidt
zijt Gij mij God een herder ?**

K.: *Ontmoet ik tegenslagen
en val ik in de diepte
altijd vind ik kracht weer op te staan.
Deze dagen weet ik me gedragen
door wie zo Groot zo Goed.*

**A.: Zijt Gij mij God een herder
als de morgen mij in leven roept
als de avond mij de nacht inleidt
zijt Gij mij God een herder ?**

MEDITATIE

*Broeders en zusters, weet wat je doet.
Gedraag je als mensen met begrip,
niet als loze leeghoofden ...
Laat je bezielen door de geest.
Zing, speel en ben God dankbaar.*

In het onlangs intern uitgegeven boekje *Leven met aandacht* over het geestelijk erfgoed van de zusters Franciscanessen van Oirschot, zegt een van hen - meer dan zeer pensioengerechtigd - wat en wie haar bezielt, begeestert, toen en nu.

Zij noemt als eerste de Ander met 'n hoofdletter; dan pas alle anderen die ze bijstond in hun nood. Deze volgorde ligt ons en onze tijd niet zo erg.

*'Niet om mezelf alleen maar weg te cijferen
of klein te maken. Wel uit het verlangen
de Ander groot te maken: God die ons mensen
in liefde voor elkaar bestemt . . .
Werken met in de steek gelaten mensen,
daar kon ik mezelf in zijn.
Wat ik moest doen werd me niet
van bovenaf opgelegd. Ik wist het
van binnen uit: doen wat mij te doen staat.'*

Voor de manege aan de Helvoirtsestraat is Thomas Weijenberg uit Voorst een week bezig geweest om met zijn kettingzaag uit populieren een sierlijke hindernis voor Outdoor Helvoirt te zagen: 'n mozaïek van rotsblok motieven in hout en 'n steenbok en 'n arend op standers in top. Een kettingzaag is 'n handig apparaat én een misselijke herriemaker en meedogenloze sloper. In de handen van Thomas wordt de kettingzaag wat hamer en beitel voor de beeldhouwer zijn, zelfs wat het fijne penseel voor een schilder is. Hij verdient de kost met bomen rooien en doet aan *woodcarding: van hout 'n plaatje maken*. Hij is handwerker en daarin is hij kunstenaar. Zonder werktekeningen en op gevoel scheidt hij, in gesprek met het hout, steenbok en arend.

Dit doet denken aan Willem Barnard, die het lieve *Eer zij God in onze dagen schreef*, maar die ook maatschappelijk en kerkelijk een scherp slijper was en donderbuien zag aankomen lang voordat anderen een wolkje of vuiltje aan de lucht zagen. Al in 1945 - pal na de Tweede Wereldoorlog en dik zeventig jaar geleden - schreef hij: *Er was een tijd dat de smid en de timmerman kunstenaar en vakman ineen waren. De timmerman maakte een tafel zoals de muzikant een mis en de smid een hek. Al die dingen waren functionerende dingen, maar met een ziel geschapen door handwerkers en kunstenaars. Zij waren doelmatig en in die doelmatigheid fraai. En de religie was de samenbindende, levengevende, centrale kracht . . .*

In bepaalde streken van ons land zijn nog huizen te zien met kleurige gevels, met fraai tegelwerk, met dakgoten van sierlijk timmerwerk en hoog op de punt van het dak een speels 'uilenbord'. In onze streek moet je bij de oudere huizen zijn om nog muren in vlaams-, staand-, kruisverband te zien en boven deur en ramen een rollaag met schuine strik en wat hoger richting dakgoot zogeheten boerenvlechtwerk en muizentandjes. In de nieuwbouw wordt bijna alleen maar in 'wild verband' gemetseld en boven deur en ramen een prefab latei of plat ijzeren balkje gelegd. Wie hier rondfietst ziet bij oudere huizen vaak nog een grote variatie in muurankers, heel mooi smeedwerk, rozetten bijna van die en die smid. Bron en hart van dit artistiek vakmanschap van de werkmans, zegt dichter/dominee Willem Barnard, was de heersende sfeer van toewijding aan samenleving, medemens, werk en allereerst aan Die aanwezig maar niet te vatten is en enkel te beleven door de mens die een 'hele' mens is.

'De religie was de samenbindende, levengevende, centrale kracht . . . Maar wanneer de aandacht van de mens niet meer op het centrum geconcentreerd is, op die Ander die spreekt en leeft ook in het meest gewone, dan raakt de mens los van zijn anker, weg uit zijn nest; en ontaard zichzelf niet meer, jakkert en jaagt hij, ontvlucht hij zichzelf.'

De indruk wordt gewekt alsof de vervlakking van het leven, de overheersing van het rationele en materiële, het verdwijnen van een diepere intuïtief beleefde laag in het leven, alleen maar gevolgen heeft voor de kerken, die hun deuren moeten sluiten, - voor de grote feestdagen die 'uitgehoud' raken, - voor 't ritme van rustdag en werkdagen, - voor 'n gebedje door de dag... Is religie dan iets binnenkerkelijks, iets voor achter de voordeur, in de huiskamer, iets wat iedereen wel helemaal zelf mag weten maar waarmee je niet 'voor de dag komt' en wat in het echte, openbare leven geen rol speelt . . . Hoe anders denkt de dominee die de religie de bindende, levengevende centrale kracht noemt; - hoe anders denkt de kritische politicus die zegt dat normen en waarden een andere diepere basis vereisen dan handhaving van de openbare orde of menselijk respect en fatsoen; - hoe anders denkt zo'n prachtmens als Albert Schweitzer, die schreef:

Een ethiek die alleen met onze relatie tot andere mensen bezig is, schiet tekort, ontwikkelt daarom ook geen volle energie;

- hoe anders de dichter/politicus Havel die vanuit de gevangenis aan zijn vrouw schreef:

'Alleen de diepe overtuiging dat niets wat gebeurt ongedaan gemaakt wordt; dat alles ergens is, ergens op een of andere wijze geweten wordt, ergens totaal naar waarheid wordt geschat en zin verleend, - alleen deze overtuiging maakt het de mens mogelijk met het besef van de dood te leven en daarmee uit te komen.'

Voor hun dagelijks doen en laten, voor hun zin in het leven - dankzij en ondanks alles - worden mensen tenslotte geïnspireerd door het intuïtieve besef dat Iets/Iemand hen te boven gaat, bezielt en dat hun bestaan en werken daarin delen.

Zonder inspiratie 'in deze Geest' verdort het hart van de mens en sijpelt de ziel uit zijn werken weg. Onze tijd en zeker zij die in kerk en samenleving vooroplopen, dienen zich dit goed te realiseren !

Kort orgel

Gaat u staan

BELIJDENIS

Lied. De kerk is daar (2c) *t.: Adrie Bosch
m.: Willem Vogel*

ONDERBREKING Brood en Beker
Collecte

Lied

BROOD EN BEKER

V.: *Wij breken het brood:
delen ons kwetsbaar bestaan.
Wij drinken de beker:
delen samen zoet en zuur -
in vol vertrouwen
dat wie we zijn en wat we doen
niet als gras verdort, niet
als dor blad uit de boom valt en
verwaait, afgedaan vertrapt wordt.*

GEDACHTENIS.

V.: *Bid voor die ziek zijn, tobben,
in het ongewisse verkeren.
Denk aan die bij hen waken,
hen liefdevol terzijde staan.*

*Bid voor hen die
zorg ontbeerden en stierven;
door geweld het leven lieten;
zelf, waarom dan ook,
de dood zochten.*

*Gedenk allen met wie wij
brood en beker deelden
en ons zijn ontvallen.
Met eerbied noemen wij bij naam:*

Er zij licht, vrede, rust.

GEBED AAN TAFEL

Gezongen, gezegd

A.: **Laat de liefde (1c.)** *t.: Sietze de Vries
m.: Willem Vogel*

V.: *Voor ons die zien hoe koren
opschiet uit de aarde en
dat graan van het land komt -*

*voor ons die in brood de aarde
proeven die het laat groeien,
de zon die het warm koestert,
bron en regen die het drenken -
voor ons die weten dat brood
in 't zweet des aanschijns
gezaaid gemaaid geogst
en met zorg bereid wordt -*

*voor ons is brood
wat het was in Jezus' handen:
sprekend teken
van het mysterieuze leven,
waarin alles en allen delen en
dat zich eens als Licht en Liefde
zal openbaren -*

*voor ons is te eten geven
met anderen genade delen -*

*voor ons is te eten vragen
allernaasten, medemensen
deelgenoot maken
aan het geluk dat we beleven,
de moeite die we doen,*

*aan de zorgen die we kennen,
het verdriet dat we hebben -
voor ons is samen eten,
alledag thuis en vandaag samen hier:
tijd en eeuwigheid,
aardedonker en hemels helder
delen met die bij ons zijn en
met allen die ons zijn voorgegaan.*

A.: **Laat de liefde (1c.)**

*Daarom eten wij nu dit brood,
om goed te weten
dat alle leven is gegeven
en dat alwat is en alwie zijn
met elkaar het bestaan delen
tot alles zal zijn voldragen.*

*Daarom drinken wij de beker,
om goed te weten
dat wij zijn geroepen,
om lief en leed, zoet en zuur
van harte met elkaar te beleven
en trouw te doen wat te doen staat
tot alles zal zijn voltooid.*

*Bid daarom
zoals ons geleerd is te bidden.*

ONZE VADER

Gezongen

COMMUNIE.

Brood en
leven delen.

*Deel brood en beker.
Deel met Hem het leven
waarin wij één zijn en
waarvan God het hart is.*

ONDER DE UITREIKING.

Lied.

GEBEDEN

Gezegd en gezongen

A.: **Wat in mensen leeft** t.: M. Zagers
 aan vreugde en verdriet m.: W. Vogel
 het wordt gedragen
 op de woorden van een lied.

*Licht en warmte
in de stilte gezocht,
in lied en lach uitgezongen.
Licht en warmte zelfbeleefd
en met je naasten gedeeld.*

A.: **Wat in mensen leeft**
 aan droom en visioen
 het staat geschreven
 in verhalen nu en toen.

*Rust en vrede
van binnen gevoeld,
naar buiten uitgedragen.
Rust en vrede zelfbeleefd
en aan je naasten gebracht.*

A.: **Wat in mensen leeft**
 aan twijfel en geloof
 het houdt ons gaande
 als een stille stem van hoop.

*Geloof en vertrouwen
in je hart gekweekt,
in woord en daad beleden.
Geloof en vertrouwen zelfbeleefd
en in je naasten gewekt.*

A.: **God die ons omgeeft**
 Uw schepping niet verlaat
 naar wie wij leven
 hart en ziel van wat bestaat.

ZEGENWENS.

V.: *Zegenen wij elkaar met hart en handen
met raad en daad in Gods naam,
Vader Zoon en Heilige Geest.* +

A.: *Amen.*

ORGELSPEL